Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 278
van **JOS D'HAESE**
datum: 20 januari 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Remo-stort Houthalen-Helchteren - Geurhinder

Remo-milieubeheer exploiteert een opslagplaats voor industriële afvalstoffen in Houthalen-Helchteren voor Group Machiels en noemt zichzelf het sluitstuk van materialenbeleid voor de Vlaamse overheid. Het is onder andere verantwoordelijk voor een derde van de afvalverwerking van asbest (16.000 ton).

Men kan vraagtekens zetten bij de term milieubeheer, vermits het bedrijf voor enorme geurhinder zorgt. Die maakt de mensen uit de omgeving vaak letterlijk misselijk. De geurhinder, die vooral 's nachts voorkomt, zou ontstaan door de toename van biogassen op de stortplaats. De problemen zijn bovendien versterkt door de klimaatopwarming, waardoor Remo te maken krijgt met warmere zomers en een sterke toename van de noorderwind, die de geurhinder versterkt.

1. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) stelt dat de stortplaatsen in Vlaanderen maximaal zijn ingericht om milieuhinder voor de omgeving (bodem en water) te beperken. In een straal van twee kilometer rond de betrokken site stelt men vast dat putwater een roestbruine kleur heeft.

   Hoe verklaart men de roestbruine kleur van het putwater, dat tevens niet meer drinkbaar zou zijn in een straal van twee kilometer rond de site? Welke maatregelen heeft de minister genomen om voldoende opvolging en inspectie van dit soort opslagplaatsen te garanderen?

2. Remo belooft dat het de geurhinder tegen maart 2020 zal zijn opgelost.

   Zal de Vlaamse overheid dit controleren aan de hand van een nieuw, onafhankelijk milieukundig geuronderzoek?

3. De geurhinder veroorzaakt door het Remo-stort sleept al enkele jaren aan en het lijkt er niet op dat er meteen een oplossing voor gevonden zal worden.

   Welke maatregelen zal de minister nemen indien stortplaatsen er niet in slagen om hun milieuhinder te beperken?

4. Zal er een objectief wetenschappelijk onderzoek worden gestart om de medische risico's te meten die mogelijk veroorzaakt worden door de stortplaats van Remo?

5. Zal er een toxicologisch onderzoek worden gevoerd op de grond rond Remo?

6. In de beleidsnota Omgeving wordt gesteld dat de Vlaamse overheid participatie ziet als een opportuniteit om tot betere processen te komen. Desondanks werd voorlopig

nog weinig tot geen gehoor gegeven aan de honderden klachten van de omwonenden, waaronder ook verschillende mails aan het adres van de minister.

Welke participatieve maatregelen zal de minister treffen om tot betere processen te komen met betrekking tot de hinder veroorzaakt door Remo en andere gelijkaardige gevallen?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 278 van 20 januari 2020
van **JOS D'HAESE**

---

1. Voor het beoordelen van de invloed van de stortplaats van Remo op het grondwater dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen de bestaande stortplaats in exploitatie (stortzone VIII) en de vroegere afgewerkte stortplaatsen. Het is niet duidelijk waar de vermelde particuliere grondwaterputten zijn gelegen ten opzichte van de stortplaatsen van Remo en hoe diep deze putten werden geboord. De huidige stortplaats van Remo (stortzone VIII) is volledig ingericht conform de sectorale VLAREM II-voorwaarden, namelijk met een dubbele afsluitlaag, bestaande enerzijds uit het natuurlijk aanwezig kleiig pakket (KP1, 15 à 20 m dik) met een bijkomende kleilaag (extern aangevoerd) van 0,5 m dik met een doorlatendheid van 1.10-10 m/s en anderzijds een HDPE-folie van 2,5 mm dik met onder de folie een elektronisch lekdetectiesysteem. Boven de folie werd een percolaatdrainagesysteem aangelegd in een zandlaag van 40 cm dik. Een gasdrainagesysteem werd tevens aangelegd medio 2019 op de stortzone VIII (fase 1, 2 en 3). Volgens het verslag van de laatste toezichtscommissie van 4 december 2019 is het opgevangen biogas onvoldoende rijk om te worden gevaloriseerd via een stortgasmotor en wordt het dus op heden nog afgefakkeld (de fakkel werd eind juli 2019 geïnstalleerd). De inrichting van een stortplaats conform de voorschriften van Vlarem II wordt opgevolgd door een door de toezichthoudende overheid aanvaarde deskundige. Het storten van afvalstoffen mag slechts worden begonnen nadat de toezichthoudende overheid het terrein heeft geïnspecteerd en zich ervan heeft vergewist dat het voldoet aan de desbetreffende voorwaarden van de vergunning. De voormelde vaststellingen worden schriftelijk vastgelegd in het proces-verbaal houdende oplevering van de stortplaats en uitdrukkelijke toelating tot het beginnen van de stortactiviteiten. Overeenkomstig de controleprocedures in artikel 5.2.4.4.7 van VLAREM II worden rond de stortplaatsen in exploitatie en rond de stortplaatsen in nazorg van Remo halfjaarlijkse grondwatercontroles uitgevoerd door een Vlarel erkend laboratorium. Tot in 2017 werden deze grondwatercontroles gecombineerd met de verplichte grondwatercontroles in het kader van de opvolging van de lopende sanering (bodemdossier 11602). De bodemsanering is inmiddels afgerond en een eindevaluatieonderzoek kwam onder meer tot de volgende besluiten: de verontreinigingspluimen rond de stortzones I, II, III, IV en V zijn stabiel tot krimpend; de natuurlijke attenuatie van de verontreiniging is aangetoond; voor de resterende grondwaterverontreiniging met de parameters chloride, ammonium en COD en micropolluenten VOCL, BTEX en minerale olie zijn gebruiksadviezen van toepassing ingeval van gebruik van grondwater als drinkwater; verdere maatregelen worden niet noodzakelijk geacht. Volgens het jaarrapport van 2018 van de stortplaats van Remo tonen de resultaten van de peilputten (P301, P302, P303 en P304 met de plaatsing van filters op 3 verschillende diepten) rond de huidige stortplaats in exploitatie (zone VIII, 9 ha) aan dat er geen beïnvloeding van de grondwaterkwaliteit door de stortplaats is.
   In dit rapport wordt geen melding gemaakt van een roestbruine kleur of een andere visuele verontreiniging. Wel worden verhoogde concentraties van het ijzergehalte teruggevonden in het grondwater van het Diestiaan zand in sommige peilputten. Deze zanden zijn glauconiethoudend (dit is een ijzermineraal). Het is echter niet duidelijk of dit de oorzaak kan zijn voor de roestbruine kleur in voormelde particuliere waterputten.

   In opdracht van Remo Milieubeheer voert een erkend laboratorium, conform art. 5.2.4.6.3 van Vlarem II, halfjaarlijks een meetprogramma uit om de kwaliteit en het

niveau van het grondwater op de site op te volgen (op 53 peilputten). Deze controles gebeuren zowel op peilputten rondom de stortplaatsen die reeds in nazorg zijn als rondom de stortplaats in exploitatie. De resultaten van de putten rondom de stortplaatsen in nazorg zijn in overeenstemming met de conclusies in het eindevaluatieonderzoek van de sanering die in het verleden werd uitgevoerd. De resultaten van de putten rondom de stortplaats in exploitatie, zone VIII, tonen aan dat er geen beïnvloeding van de grondwaterkwaliteit door de stortplaats is. De afdeling Handhaving voert controles uit bij stortplaatsen. Hierbij wordt aandacht besteed aan (geur)hinder, aanvaarding van afvalstoffen, controle op de correcte inrichting, exploitatie en nazorg van de stortplaats. Er wordt aan de hand van staalnames gecontroleerd of gestorte afvalstoffen voldoen aan de acceptatiecriteria. Er worden ook stalen genomen van het geloosde bedrijfsafvalwater om te controleren of dit voldoet aan de vigerende lozingsnormen. Om ervoor te zorgen dat de toezichthouder over voldoende technische know how beschikt, werd recent een sectorwerkgroep opgericht waarin toezichthouders/dossierhouders ervaringen en kennis kunnen uitwisselen om zo tot een uniforme aanpak te komen.

2. Door de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving werd eind 2019 een verzoek ingediend tot bijstelling van de milieuvergunningsvoorwaarden van de categorie 2-stortplaats van Remo. Hierbij werd voorgesteld om een geurbeheersplan op te leggen, gelet op de geurproblematiek ter hoogte van de omliggende woonwijken. De OVAM adviseerde op 7 januari 2020 gunstig voor dit verzoek om bijkomend een geurbeheersplan op te leggen en dit aangevuld met een verscherpt acceptatiebeleid. Op die manier moet overeenkomstig de verleende vergunning de aanvoer van biodegradeerbare afvalstromen met een hoog organisch gehalte vermeden worden, zodat geurhinder wordt voorkomen op de categorie 2-stortplaats. Dit geurbeheersplan, opgemaakt door een erkend deskundige, moet door de afdeling Handhaving dan goedgekeurd worden. Op 27 januari 2020 werd het dossier behandeld door de Provinciale OmgevingsVergunningsCommissie. Een beslissing is op heden nog niet gekend. Naast het geurbeheersplan wordt ook een halfjaarlijkse effectiviteitscontrole opgelegd, uit te voeren door een laboratorium erkend in de discipline lucht, deeldomein geur, om na te gaan of het bedrijf nog steeds aan de geurconcentratienorm voldoet, zoals bepaald in het geurbeheersplan. Aangezien dit geurbeheersplan alsook de effectiviteitscontroles dienen te gebeuren door een erkend laboratorium en ter goedkeuring dienen voorgelegd worden aan de toezichthoudende overheid, is de correctheid en onafhankelijkheid gegarandeerd. Het bedrijf laat op dit ogenblik een geurstudie uitvoeren door een erkend laboratorium in de discipline lucht, deeldomein geur. Het doel van deze geurstudie is om de impact van de getroffen maatregelen op de geuremissie op te volgen. Deze geurstudie gebeurt volgens een geijkte methode die verplicht te volgen is door het laboratorium. Naast de lopende geurstudie, in opdracht van het bedrijf en het lopende verzoek tot bijstelling voorwaarden, zal de afdeling Handhaving zelf een geuronderzoek laten uitvoeren door een erkend laboratorium in de zomerperiode van 2020.

3. Zoals reeds vermeld, voert de afdeling Handhaving controles uit bij stortplaatsen. Bij vaststelling van een milieuovertreding worden de passende handhavingstrajecten gestart. Naar aanleiding van vaststellingen met betrekking tot geur werden reeds verschillende aanmaningen opgesteld door de afdeling Handhaving. In juli 2019 werd een proces-verbaal opgesteld. Eind 2019 werd een verzoek tot bijstelling voorwaarden aangevraagd. Indien het bedrijf in de toekomst geurhinder niet onder controle krijgt en het bedrijf de geurhinder niet tot een aanvaardbaar niveau kan reduceren, kan dit leiden tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel. Een bestuurlijke maatregel kan de vorm aannemen van een regularisatiebevel, een stakingsbevel of een bestuursdwang. Bij een stakingsbevel wordt een bevel gegeven om (een deel van) de activiteiten of werkzaamheden die aanleiding geven tot de milieuovertreding, te beëindigen. Daarnaast kan de burgemeester of de afdeling Handhaving bij

aanhoudende milieuovertredingen een aanvraag indienen om de omgevingsvergunning gedeeltelijk of geheel te laten schorsen of op te heffen.

4. In het voorjaar van 2019 werd een uitgebreide gezondheidsstudie uitgevoerd door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). Bij deze gezondheidsstudie werden luchtkwaliteitsmetingen uitgevoerd zowel bij opstoten van geurhinder, de zogenaamde korte termijnmetingen waarbij samples werden genomen als er geurhinder voorkwam, als lange termijnmetingen, beschouwd over langere periodes. De metingen werden uitgevoerd op 11 plaatsen in de omgeving van of op de stortplaats. De aanpak van deze studie werd in overleg met de afdeling Handhaving en het Agentschap Zorg en Gezondheid, uitgewerkt. VITO beschikt over een grote expertise ter zake en is het referentielabo voor dergelijke onderzoeken. De resultaten werden getoetst aan wettelijke grens- en richtwaarden, gezondheidskundige advieswaarden en werden vergeleken met resultaten van andere locaties in Vlaanderen (VMM). De gemeten concentraties in de leefomgeving rond de stortplaats Remo Milieubeheer liggen meestal lager dan de gemiddelde concentraties in Vlaanderen. VMM heeft de noodzaak onderzocht om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren. Op basis van het door VITO voorgelegde onderzoek, de methodiek, de opgenomen parameters en de bijhorende resultaten, werd besloten dat bijkomend onderzoek geen meerwaarde kan bieden. Bij een bijkomend onderzoek zou de uitgevoerde studie door VITO enkel herhaald worden, waarbij dan geen korte termijnmetingen zouden uitgevoerd worden, minder parameters zouden gemeten worden, en dat op slechts 2 locaties in plaats van 11 locaties.

5. In de verschillende comités werd nog geen vraag gesteld naar een toxicologisch onderzoek. De vraag kan daar best worden besproken en indien dit noodzakelijk of nuttig blijkt, zal een dergelijk onderzoek uitgevoerd worden.

6. Klachten en meldingen van omwonenden worden geregistreerd door de afdeling Handhaving. Naar aanleiding van de klachten werden en worden zeer regelmatig controles uitgevoerd. Wanneer geurhinder wordt vastgesteld, worden de passende handhavingstrajecten opgestart. Het bedrijf werd naar aanleiding van vaststellingen van de afdeling trouwens meermaals aangemaand en er werd ook een proces-verbaal opgesteld. In navolging van de bijzondere voorwaarden van de exploitatievergunning wordt jaarlijks een informatievergadering voor de buurt georganiseerd waarin de voortgang van het project wordt toegelicht, evenals de hoeveelheid en de aard van de gestorte afvalstoffen met inbegrepen specifieke aandacht voor de afvalstoffen in zoutcelcondities, en de opvolging van de preventiemaatregelen (folielekken en acties dienaangaande, opvolging waterkwaliteit, klachten en de acties dienaangaande, …). Hieraan nemen naast Remo Milieubeheer zelf, ook de afdeling Handhaving, de gemeente en agentschap voor Zorg en Gezondheid aan deel. Er wordt viermaandelijks een toezichtscommissie georganiseerd waar de buurt vertegenwoordigd wordt. Tijdens deze commissie worden de ontvangen klachten besproken, de getroffen maatregelen, de stand van zaken met betrekking tot de lopende geurstudie, … Naast de toezichtscommissie werd recent ook het geuropvolgingscomité opgericht waarin met een beperktere groep dieper wordt ingegaan op de details van geurgerelateerde zaken zoals bijvoorbeeld de meetprocedure van de geurstudie, uitgelegd door een geurdeskundige of de werking van bepaalde maatregelen. Ook in dit comité is de buurt vertegenwoordigd. Bij een laatste geuropvolgingscomité werd een plaatsbezoek (28 januari 2020) aan de site gebracht en werd de werking van het smell well systeem on site toegelicht.